

## **ESPON 2013 -ohjelman ensimmäiset haut ovat käynnistyneet**

### **ESPON 2013 ja sen toimijat Suomessa**

ESPON 2013 on kuusivuotinen tutkimusohjelma, joka on jatkoa ESPON 2006 -tutkimusohjelmalle. Lyhenne ESPON (European Spatial Planning Observation Network) on perua edelliseltä ohjelmakaudelta. Ohjelman tavoitteet liittyvät EU:n territoriaalisen koheesion ja tasapainoisen aluekehityksen pyrkimyksiin. Ohjelmassa tuotetaan vertailukelpoista tietoa, analyysejä ja skenaarioita eurooppalaisten alueiden ja kaupunkien tilasta EU:n ja sen jäsenmaiden alueiden kehittämisen ja alue-suunnittelun käyttöön. Euroopan komissio hyväksyi ESPON 2013 -ohjelma-asiakirjan marraskuussa 2007, ja se on luettavissa osoitteessa [www.espon.eu/mmp/online/website/content/programme/1455/index\\_EN.html](http://www.espon.eu/mmp/online/website/content/programme/1455/index_EN.html).

Kussakin ohjelmaan osallistuvista 31 maasta (27 EU:n jäsenmaata sekä Islanti, Liechtenstein, Norja ja Sveitsi) ohjelmasta tiedottaa kansallinen vastuutaho, ECP (ESPON Contact Point). Suomesta tehtävään on valittu tarjousten perusteella Joensuun yliopiston Karjalan tutkimuslaitos, joka toimii tässä tehtävässä yhteistyössä Teknillisen korkeakoulun Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskuksen kanssa. Valtion keskushallinnossa ESPON-asioita hoidetaan sekä työ- ja elinkeinoministeriössä että ympäristöministeriössä. Yhteyshenkilöt ovat Ilkka Mella ([ilkka.mella@tem.fi](mailto:ilkka.mella@tem.fi)) ja Harri Pitkäranta ([harri.pitkaranta@ymparisto.fi](mailto:harri.pitkaranta@ymparisto.fi)).

### **ESPON 2013 -ohjelman ensimmäiset haut**

Euroopan komissio hyväksyi ohjelma-asiakirjan marraskuussa 2007 ja ensimmäiset projektihaut avattiin 21.1.2008. Luxemburgissa pidetyn avajaistilaisuuden materiaaliin on mahdollista tutustua osoitteessa [www.espon.eu/mmp/online/website/content/programme/1455/launching\\_event/index\\_EN.html](http://www.espon.eu/mmp/online/website/content/programme/1455/launching_event/index_EN.html). Ohjelmakaudella toteutettaviin projekteihin on varattu yhteensä 47 miljoonaa euroa.

Nämä 21. tammikuuta avatut haut koskevat neljää asiakokonaisuutta. Niistä ensimmäinen, soveltavien tutkimusprojektien haku, lienee kiinnostavin suomalaiselle tutkimusyhteisölle. Tutkimusteemoja on kuusi:

- Kaupungit ja kaupunkialueet – kaupunkien toiminnallisuus ja kehitysmahdollisuudet eurooppalaisen kilpailukyvyn ja koheesion kannalta
- Erilaisten maaseutualueiden kehitysmahdollisuudet
- Eurooppalaisten kaupunkien väestömuutokset (demografia) ja muuttoliike
- Ilmastonmuutos ja sen alueelliset ja paikallistaloudelliset vaikutukset
- Nousevan energianhinnan vaikutus alueelliseen kilpailukykyyn
- Poliittikkatoimenpiteiden alueellisten vaikutusten arviointi

Näiden tutkimushankkeiden järjestelyt muistuttavat eräiltä keskeisiltä osin monien suomalaisten tutkijoiden hyvin tuntemia EU:n puiteohjelmahakuja: tarvitaan useamman tutkimusyksikön muodostama konsortio ja yksityiskohtainen suunnitelma, ja lisäksi on sitouduttava varsin yksityiskohtaiseen sisällölliseen ja hallinnolliseen raportointiin. Luontevin ja tehokkain tapa näihin konsortioihin mukaan pääsemiseksi lienee tukeutua kunkin laitoksen omiin kansainvälisiin yhteistyösuhteisiin: niiden piiristä tai tuntumasta voi löytyä ESPONista kiinnostuneita ja mahdollisesti aiempaa ESPON-kokemusta omaavia laitoksia. (Taustatietoa on tarjolla; ESPON 2006 -ohjelmaan osallistuneiden laitosten nimet ovat osoitteessa [www.espon.eu/mmp/online/website/content/network/94/725\\_EN.html](http://www.espon.eu/mmp/online/website/content/network/94/725_EN.html)). Toinen tapa konsortion hakemiseksi on välittää tieto omasta kiinnostuksesta ja keskeisistä hakuun liittyvistä referensseistä Suomen kansalliselle vastuutaholle (ECP), joka välittää tiedot eteenpäin muun muassa muiden maiden ECP-yksiköiden ja Luxemburgissa toimivan ESPON-koordinaatioyksikön kautta.

ESPON 2013 -ohjelman ensimmäinen haku koskee edellä mainittujen tutkimusprojektien ohella myös kolmea muuta aihepiiriä:

- kiinnostuneita tutkijoita haetaan kansainväliseen asiantuntijaverkostoon, jonka tehtävänä on arvioida ESPON-projektien tieteellistä pätevyyttä,
- alueellisilta toimijoilta pyydetään alustavia ehdotuksia tutkimusaiheiksi,
- asiantuntijatahoa haetaan ESPONin tietokannan kehittäjäksi ja ylläpitäjäksi.

Kaikki edellä mainitut haut päättyvät 22.3.2008. Yksityiskohtaiset kuvaukset kaikista näistä hakuprosesseista ovat osoitteessa [http://www.espon.eu/mmp/online/website/content/programme/1455/1496/1502/index\\_EN.html](http://www.espon.eu/mmp/online/website/content/programme/1455/1496/1502/index_EN.html).

Lähetämme lähiviikkoina lisätietoja sekä asiantuntijahausta että alueellisilta toimijoilta kerättävien tutkimusaiheiden kokoamisesta. Jälkimmäistä valmistellaan yhteistyössä ministeriöiden edustajien kanssa, mutta myös tutkijoita pidetään tästä ajan tasalla.

Yhteistyö- ja tutkimusterveisin,

Heikki Eskelinen  
Suomen ECP:n vastuushenkilö

Joensuun yliopisto, Karjalan tutkimuslaitos  
PL 111, 80101 Joensuu  
p. 013 251 2478/[heikki.eskelinen@joensuu.fi](mailto:heikki.eskelinen@joensuu.fi)

Timo Hirvonen  
Suomen ECP:n yhteyshenkilö

p. 013 251 4160/[timo.hirvonen@joensuu.fi](mailto:timo.hirvonen@joensuu.fi)

Kuten edellä todettiin, Karjalan tutkimuslaitos toimii ECP-tehtävässään yhteistyössä YTK:n (Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus, TKK) kanssa. YTK:ssa yhteyshenkilönä toimii Anna Broberg (p. 09 451 4428/[anna.broberg@tkk.fi](mailto:anna.broberg@tkk.fi)).